

Posudek na magisterskou diplomovou práci
Kateřiny Hlobilové
z jazyka francouzského,
předloženou pod názvem
Henri Michaux v českých překladech

ÚTRL FF UK 2006

Cílem předložené práce bylo porovnat české překlady díla *Un certain Plume* Henriho Michauxe. Jedná se o známé, významné a zajímavé dílo francouzské literatury 20. století vydané poprvé roku 1930. Porovnávány byly české překlady Vladimíra Kafky (1968), Patrika Ouředníka (1995), Jindřicha Veselého (1995) a Václava Jamka (2000).

Práce má 132 stran a 5 stran příloh. Je rozdělena do pěti kapitol, za nimiž následuje shrnutí, resumé, bibliografie a příloha. V kapitole první, nazvané úvod, diplomantka vymezuje téma a rámec práce. V kapitole druhé se věnuje shrnutí spisovatelova života a charakterizuje jeho dílo. V kapitole třetí provádí literární rozbor díla *Un certain Plume*, v kapitole čtvrté analyzuje postupně zmíněné čtyři české překlady. Kapitola pátá obsahuje závěr.

Diplomantka prokazuje jak schopnost pracovat s odbornou literaturou – v úvodní části staví na podrobné znalosti studií životopisných, ale zejména i literárně kritických či zabývajících se analýzou díla H. Michauxe z pohledu textové lingvistiky –, tak aplikovat tyto poznatky pro vlastní translátologickou analýzu. Při posuzování a hodnocení jednotlivých překladatelských řešení (případně i posunů), pracuje s potřebným nadhledem a zaujímá velmi objektivní stanoviska.

Předložená diplomová práce tak je cenným příspěvkem jednak v oblasti zhodnocení recepce prozaického díla Henriho Michauxe u nás, a jednak v rovině obecné – reprezentačním vzorkem skutečně detailního srovnání různých překladatelských řešení velmi specifického literárního textu.

Text originálu diplomantka rozebírá v různých rovinách a z různých pohledů (zajímavě je zpracovaná zejména část 3.2 *Analýza postav a témat* – s vytyčením klíčových pojmů pro pochopení autora a jeho díla; nebo část 3.3.3 *Hra s jazykem* – jejíž význam se ukazuje po aplikaci uvedených zjištění v následujících analýzách překladů). Poté přistupuje k systematické analýze všech čtyř překladů. Při rozboru se zaměřuje na několik pečlivě zvolených jevů – pásmo vypravěče a nevlastní přímá řeč, monology postav, dialogy postav, překlad frazémů, ustálených spojení a obrazných vyjádření, překlad básní v próze, zabývá se i problematikou expresivity textu. Tím zohledňuje hlavní rysy analyzovaného textu a může tak dojít k poměrně podrobným závěrům jednak v hodnocení jednotlivých překladů, jednak v jejich vzájemném srovnání.

Na základě pečlivé analýzy se pak překvapivě ukazuje, že na pohled velmi čtivý překlad Ouředníkův se na mnoha místech dopouští poněkud svévolných posunů zejména směrem k hovorovosti – interpretace výsledného textu se tak může poněkud lišit od vyznění originálu. Práce naopak vyvrací předsudek v případě překladu Jamkova, u něhož bychom

a priori mohli předpokládat volnější přístup k textu originálu vzhledem k Jamkově vlastní literární tvorbě. Tento překlad K. Hlobilová po právu staví do popředí – ačkoli neopomíná zcela objektivně uvádět i přednosti vhodných řešení ostatních překladatelů. Fragmenty překladů Kafky a Veselého diplomantka zhodnotila ze stejné perspektivy jako výše zmíněné dva ucelené překlady – a dokázala vystihnout hlavní ráz Veselého překladu, shodného s jeho interpretací díla, a také ocenit kvality poměrně doslovného překladu Kafkova s tím, že neopomíná zmínit především jeho slabiny v převodu jazykových hříček. Přestože, jak diplomantka správně uvádí, chyby, vynechávky či posuny nepředstavují ani v jednom z překladů význačný problém, i o nich se práce detailně zmiňuje.

Rozbor textu originálu i analýza překladů je provedena systematicky a velmi precizně, opírá se o bohatý excerpční materiál, v případě Václava Jamka též o osobní rozhovor. Diplomantka věnovala velkou péči dohledání potřebné literatury, čistě její zásluhou byl do analýzy přibrán kromě původně zadaných tří překladů i čtvrtý, nejstarší český text Vladimíra Kafky. Závěry svého bádání diplomantka podává stručně, jasně, s potřebným nadhledem. S výsledky analýzy, uvedenými v závěru práce, nelze než souhlasit.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji jako **výbornou**.

V Praze, 11. září 2006

PhDr. Jovanka Šotolová